

Pro chytré hlavinky

Přijde medvěd za zajíčkem: "Pojď na diskotéku." - "Nejdu, ještě tam mně malého někdo zmlátí." Medvěd ho přemluví, u vchodu zajíček uvidí velblouda a uteče: "Nikam nejdu, mně neochráníš, podívej, jaké boule udělali koňovi!"

		1		7	4
5		9		3	2
	6	7		9	
4		8			
	2				1
			9		5
	4		7	3	
7	3		2		6
6	5		4		

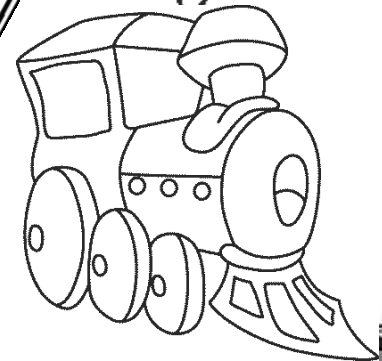
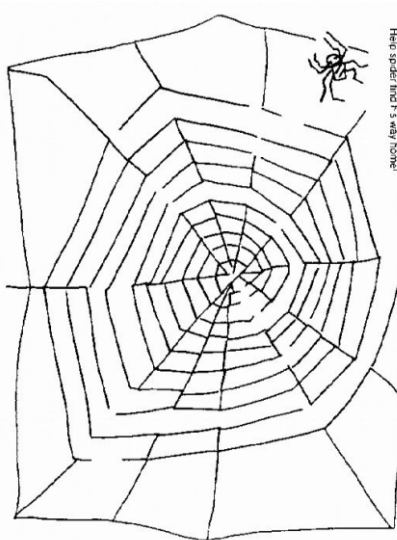
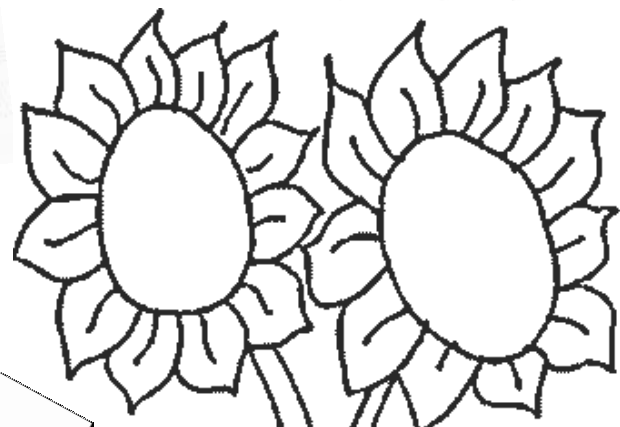

Neustále to mění tvar, ale přesto je to stále kulaté. Co to je?

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.

		E		Í	
R			Č		
			Á		K
M			L	Á	V
Ř	D		I		
P	P		I		

Tajenka:

V následujících větách objevte tři holčičí a tři klučičí jména:

VEZMI TEN STOJAN A ODNES HO VEN, PROSÍM.
PEPA VLASTNĚ NIC NECHTĚL, BYL JEN ZVĚDAVÝ.
ODNESTE REZAVÉ ŽELEZO DO SBĚRU.

VIDA, VIDĚLI JSME I TO, CO JSME VLASTNĚ NECHTĚLI.
TU TVOJI ŘÍKANKU OPRAVDU NEZNÁM.
TA NOVÁ FIRMA REKONSTRUOVALA CELÝ DŮM.

BOROVINY

Roč. 4 Čís.1 Hlásná trouba za 5 holáků

G Emi Ami D7
1. Do vlasů bláznivej kluk mi bodláky dával
Emi C F D
za tuhle kytku pak všechno chtěl mít.
G D Ami H7
Svatební menuet mi na stýblo hrával,
C D G D
že prej se musíme vzít.

2. Zelený, voňavý dva prstýnky z trávy,
copak si holka víc může tak přát.
Doznívá menuet, čím dál míň mě bavi
na tichou poštu si hrát.

Emi D Emi D
R. Bez bolesti divný trápení, suchej pramen těžko pít
G C C#dim H7
zbytečně slova do kamení sít.
G D F B7
Na košili našich zvyků vzlajou nitě od knoflíků,
Eb C Eb G7
jeden je muset a druhý je chtít.

C Ami Dmi G
3. Do vlasů bláznivej kluk ti bodláky dával
Ami F B G
za tuhle kytku pak všechno chtěl mít.
C G Dmi E
Svatební menuet ti na stýblo hrával,
F G C G
my dva se musíme vzít.

4. Zelený, voňavý dva prstýnky z trávy,
nejsem si jistý, že víc umím dát.
Vracím se zkroutěnej, ale dobrý mám zprávy
o tom, že dál tě mám rád.

G Emi Ami D7
5. Zelený, voňavý dva prstýnky z trávy,
Emi C F D
copak si my dva víc můžeme přát.
G D Ami H7
Dál nám zní menuet a tím míň nás bavi
C D G
na tichou poštu si hrát.

G Emi Ami D7
*: Zelený, voňavý ...
G Emi Ami D7
prstýnky voňavý ...
G Emi Ami D7
z trávy zelený ...

STROMY A KEŘE.
O pracovní samčí květy (jehnědy šišky
o pestíkové, plodné g'bojové
plody: malvice (jablko) peckovice (čřešně) bo-
bule (ryvitz) šišky, nažky (javor)

SMRK
BOROVICE
MODŘÍN nachová

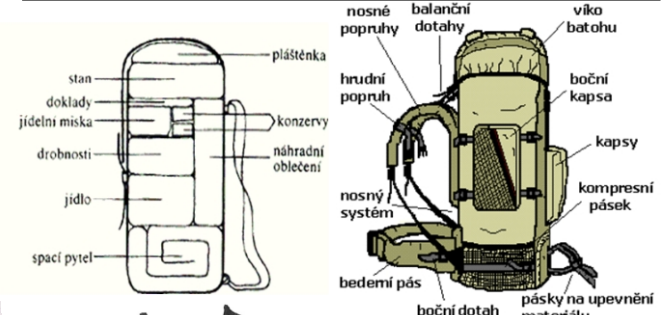
OLŠE
BRÍZA

DUB
JEDLE

Vikingové
Vikingové, Normani nebo se jim také říkalo Varjagové. Neuvěřitelně odvážní nájezdníci ze Skandinávie. Od osmého do jedenáctého století napadali a kolonizovali evropská území. Jako první Evropané v historii dosáhli roku 1000 břehů Severní Ameriky.

Typická vikingská loď s hlavou zvířete na přídi. Štíty, které chránily veslaře, byly dřevěné, potažené hovězí kůží. Plachty byly utkány z vlny, a byly proto chlupatější než dnešní. Lodi se stavěly především z dubového dřeva.

Název Vikingové je odvozen od staronorského slova vik, což znamená zátoku nebo fjord. Vikingové přicházeli z Dánska, Švédska a Norska a plavili se na svých rychlých člunech poháněných vesly, k nimž přidali čtvercové plachty. Nejdříve připlouvali do jiných zemí jen na jaře a v létě a před zimou se vraceli do svých mrazivých končin. Zpustošili a uloupili všechno, co se dalo, a unikali na moře, kde byli neporazitelní. Později ale na pobřežích zůstávali. Usadili se na mnoha místech Evropy a hluboce poznamenali evropské dějiny i kulturu.

A P
B A
C K
D N
E K

Vikingské výboje

Důvody, které vedly od sklonku osmého zhruba do jedenáctého století Vikingy k výbojům, nejsou přesně známy. Mohl to být nedostatek orné půdy, relativní přelidněnost, touha po kořisti, politické spory, které velmože a jejich skupiny vyháněly ze země, nebo vrozená výbojnost podnětená slabostí okolních států.

První známý vikingský výpad spadá do roku 793 a směřoval na pobřeží severovýchodní Anglie. Vikingové tam napadli klášter Lindisfarne na ostrově Holy Island. V devátém století se vikingské výpady zaměřily nejen na Anglii, ale i na Francii. Po řekách ústících do moře pronikali daleko do jejich vnitrozemí.

První fáze nájezdů, zhruba padesát let po útoku na klášter Lindisfarne, měla všechny rysy čistého pirátství. Nájezdníci přišli na to, že je snadné loupit v bohatých místech západní Evropy, a podnikali bleskové útoky z moře především na nechráněné a bohaté kláštery.

Vikingové v Americe

Psal se rok 985. Islandského obchodníka Bjarniho Herjólfsson zavál vítr cestou z Grónska na Island až k pobřeží Severní Ameriky. Nevylodil se tam, ale vrátil se urychleně domů. Jeho cesta však inspirovala Leifa Ericsona, nejstaršího syna Erika Rudého. Ten se někdy v letech 997 až 1003 (prameny se rozcházejí) rozhodl plout na západ a prozkoumat země, které spatřil Herjólfsson. Se skupinou mužů a žen vyplul z Grónska a skutečně přistáli na východním pobřeží Severní Ameriky. Byli to první Evropané v historii, kteří stanuli na americkém kontinentě. Nakrátko osídlili východní pobřeží dnešní Kanady, kde na Novém Foundlandu založili osadu, a zemi pojmenovali Vinland. Jejich objevy však upadly v zapomnění. Vyprávěly o nich pouze severské ságy, ale dlouho neexistoval důkaz, že Leif Ericson skutečně v Severní Americe byl.

Po první skupině vedené Leifem Ericsonem se o dva roky později vydaly k břehům Severní Ameriky tři mohutné lodi s vážným úmyslem Vinland kolonizovat. Vedoucím výpravy byl islandský obchodník Thorfin Karlsefni, který se oženil s ovdovělou snachou Erika Rudého Gudrid. Ta se stala legendární postavou. Porodila prvního Evropana na americkém území, chlapce jménem Snorri, ale po třech letech se vrátili na Island.

M H

N H

TROCNOV

Rodiště nejvýznamnějšího husitského vůdce Jana Žižky s památkem, muzeum a odkrytými základy původních usedlostí a tvrze. Ve 14. století a na počátku 15. století byl v majetku rodiny Jana Žižky; podle pověsti se pozdější husitský vojevůdce narodil roku 1360 za bouře pod rozsochatým dubem (dnes zde tzv. Žižkův kámen). Později dvorec v majetku Rožmberků, Švamberků a Schwarzenberků; zpustly. Místo nich byl r. 1679 postaven nový poplužní dvorec, patřící borovanskému klášteru. Jako stavební materiál bylo použito zdivo ze zbytků trocnovských dvorců. Po adaptaci bylo v jeho části v letech 1957 - 1960 instalováno Muzeum husitského revolučního hnutí. Podrobný archeologický průzkum v 50. letech 20. století odkryl zdivo dvou dvorců, byl rekonstruován půdorys a poloha jednotlivých místností. V areálu je také 12 m vysoký žulový pomník Jana Žižky od profesora Josefa Malejovského. Po hrázi rybníků Horního a Dolního vede cesta ke zbytkům dvorce Žižkova strýce Mikše s 9 m hlubokou studnou. Po hrázi Grandlového rybníka se přijde k místu údajného Žižkova narození, kde se nachází balvan s nápisem vztyčený v roce 1908. Kolem monumentálního pomníku Jana Žižky se dojde ke zbytkům Žižkova dvorce, ze kterého se zachovaly jen základy.

Od pirátství ke kolonizaci

V druhé polovině devátého století přecházejí Vikingové od pirátství k útokům proti celým královstvím a ke kolonizaci území. Vikingové z Dánska se zaměřili na Anglii a Francii. V roce 865 zničili anglosaská království Východní Anglie (East Anglia) a Northumbie. Roku 874 rozvrátili na britských ostrovech Mercijské království, které v osmém století za vlády krále Offy razilo na ostrovech první stříbrné mince.

Pak se v Británii zaměřili na Wessex, ale ten odolal. Jeho král Alfréd Veliký (vládl 871-899) dokázal vikingským útočníkům jako jeden z mála účinně vzdorovat a kolem svého království vytvořil jádro budoucí Anglie. Nová vlna vikingských nájezdů do Anglie pak začala v roce 980.

V Anglii vybírali Vikingové poplatek zvaný "danegeld" a také výkupné za prominentní zajatce. Například arcibiskupa canterburského ocenili na dvanáct tisíc kilogramů stříbra. Jeho příbuzným se to zdálo mnoho, a tak jejich šetrnost stála roku 1012 arcibiskupa život.

Západofranská říše (Francie) trpěla nájezdy Vikingů už od počátku devátého století. Na přelomu roku 885 a 886 zaútočili Vikingové dokonce na Paříž, ale byli odrazeni. Roku 911 uzavřel vikingský náčelník Rollo s francouzským králem Prošťáčkem (Charles Simplex) smlouvu, podle níž se Normani, jak se tehdy Vikingům říkalo, směli usazovat na území dnešní Normandie. Odtud také její název.

Norští Vikingové, původem z nejsevernější oblasti, byli největšími cestovateli. Už od počátku devátého století osídlili skotské ostrovy Orkneje a Shetlandy, později začali zakládat osady v Irsku (kolem roku 836).

V roce 872 se velká skupina nespokojenců se sjednocením norské říše Haraldem I Krásnovlasým vystěhovala na Island a později kolonizovala Grónsko.

P Y
R Y
S K
T T
U Z

BEZVĚDOMÍ

Příznaky:

člověk leží zhroutil na podložce, má zcela povolené svalové napětí, tedy i záves jazyka, který vlastní vahou zapadá k zadní stěně hltanu a uzavírá tak přístup vzduchu do dýchacích cest a dochází k dušení nereaguje na vnější podněty slovní ani mírně bolestivé

První pomoc:

- pokus o navázání kontaktu - zjištění stavu vědomí (oslovení, zatřesení)
- šetrné otočení na záda
- kontrola ústní dutiny (popř. její vyčištění)
- uvolnění dýchacích cest záklonem hlavy nebo trojitým manévrem (pacientovu hlavu mezi svá kolena, palec přiložíme na spánky 1 - předsunutí dolní čelisti, 2 - otevření úst, 3 - mírný záklon hlavy)
- kontrola dechu (1. poslechem, 2. pohledem, 3. pohmatem)
- kontrola tepu
- vyšetření druhotných poranění
- uložení do stabilizované polohy, která zabezpečuje stále volné dýchací cesty a zabraňuje vdechnutí žaludečního obsahu

Praktické provedení stabilizované polohy:

1. pokrčíme dolní končetinu, která je blíže u nás

2. tlakem na koleno od sebe zvedneme pánev, pod kterou zasuneme nataženou horní končetinu

3. tlakem na koleno směrem k sobě a uchopením za paži vzdálenější horní končetiny přetočíme postiženého na bok

4. provedeme tlakem na bradu a čelo záklon hlavy, obličej spočine na hřbetu ruky, která je dlaní k zemi

TÁBOROVÁ ABECEDA

UZLOVÁNÍ

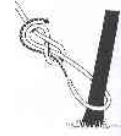
OČKO

je nejjednodušší uzel. Váže se na konci provázku, aby se netřepil, aby se nevyvlékal z dírek. Jako stupně na laně (asi 40 cm od sebe) usnadňuje šplh.

NAVAZOVANÁ OSMIČKA

užitečný uvazovací uzel, pokud nelze smyčku na kůl nasunout. Na laně uvažte volnou osmičku, volný konec otočte kolem kůlu a provlékněte jej podél provazu tvořícího osmičku. Utáhněte a upravte tvar.

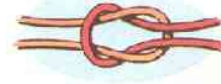
DŘEVAŘSKÁ SMYČKA

je důležitá pro svazování a odtahování těžkých větví, trámů, prken, břemen na souši i na vodě.

AMBULANČNÍ SPOJKA

také plochá spojka – uzel vhodný k zavazování obvazů a třicípych šátků, ke spojení stejně nebo přibližně stejných provazů.

OSMIČKA

je jednoduchý zákaz pro vázání dalších uzlů. Užití obdobné jako u očka. Lze ji použít i jako ozdoby.

POUTKO

velmi rychlá smyčka, kterou lze nahodit na kolík. Smyčka je pevná a nemůže se stahovat, takže kolík musí směřovat na opačnou stranu než tah. Konec lana ohněte a na ohybu uvažte očko.

KRAVSKÁ SMYČKA

se hodí k uvazování lan ke kruhům a kůlům, k uvazování domácích zvířat.

LODNÍ SMYČKA

se používá k přivazování lodí, napínacích lan stanů, kotev, kůlů, k zavazování lodních pytlů; váže se přímo, na kůl se také nahazuje.

KŘÍŽOVÁ SPOJKA

slouží ke spojení dvou stejně silných provazů či lan, pevný spoj, špatně se však rozvazuje.

PEVNÉ POUTKO

se užívá v horolezectví, ve vodáckém sportu k upevnování vlečné šňůry, k upevnování lana na háky, na laně vedle sebe jako žebřík.

ZKRACOVAČKA

slouží ke zkrácení dlouhých lan nebo provazů, napínacích lanech stanů.

ŠKOTOVÁ SPOJKA

se používá ke svazování provazů nestejné síly, k uvazování lana do pevného oka nebo háku, plachty, také v tkalcovství, proto se nazývá také uzlem tkalcovským.

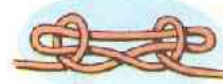
NAPÍNACÍ ZKRACOVAČKA

se hodí zvláště ke zkrácování kotvících lanek stanů, váže se uprostřed lana, rychlá, spolehlivá.

DRAČÍ SMYČKA

těž pevná smyčka – nejpevnější vůbec, používá se k spouštění břemen a v horolezectví ke svažování. Její předností je, že se nestahuje. Naučte se ji vázat přímo i těle. Umísťuje se na prsou a v podpaždí.

VOLNÉ OUŠKO

se váže uprostřed lana. Slouží k uvazování lodí, je začátkem při pletení řetízků.

RYBÁŘSKÁ SPOJKA

je vhodná ke svazování tenkých provázků, vláken z umělých hmot, rybářských vlasců apod. Dva ambulanci uzly, každý na jednom provázku zapadnou do sebe.

LIŠČÍ SMYČKA

slouží k přivazování pevných kruhů uprostřed lana, háků a kulatin; důležitá zvláště v horolezectví.

